

Tid til Dan

Af foreningens
bestyrelse

Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre ønsker

Der skal afsættes tid og ressourcer til dannelse, hvis vi også vil have oplyste voksne i fremtiden. Ifølge Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre kan der være en fare for, at vi svigter børn og unge.

Vores børn og unge tiltrækkes i dag af digitale medier som blandt andet TikTok, YouTube og Fortnite – kræfter så stærke, at det kræver en national bevægelse og bevidsthed, fordi vi skal formå at stå imod skævvridningen.

I øjeblikket risikerer vi at svigte vores børn og unge, og et samfund med oplyste, reflekterede borgere kan blive taberen. Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre mener, at der skal være mere *tid til dannelse* på skoleskemaet.

Som forening med indblik i et vigtigt område for vores børn – nemlig de pædagogiske læringscentre (PLC), der er omdrejningspunktet for den viden og kultur, der formidles i folkeskolerne – må vi råbe vagt i gevær.

Center for dannelse og læseglæde

Man har de senere år set en udvikling, hvor algoritmer i stigende grad former kommende generationer, og det er, som om vi voksne ikke helt begriber situationens alvor.

Lad os sammen vise børn og unge en retning, der giver dem *tid til dannelse*. En retning, der tager afsæt i det, vi ved, virker, nemlig nysgerrighed, fordybelse og forundring.

Den retning er for vigtig at overlade til den enkelte lærer eller familie, for hver af os er oppe imod en udvikling, ingen kan håndtere alene. Det er et fælles nationalt ansvar at genskabe et oplevelsesrum, hvor vores børn og unge kan trives i trygge rammer.

Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre, der er en politisk ledet interesseorganisation, er en af de få aktører, der i dag aktivt vidensdeler de erfaringer, som skolerne gør sig hver eneste dag.

Vi foreslår konkret, at de pædagogiske læringscentre lokalt på skolerne bliver centre for dannelse og læseglæde, og vi tilbyder sparring til at understøtte denne udvikling, for det er en opgave, mange skoler kan have svært ved at løfte alene.

PLC: Skolens hjerte

Vi foreslår, at PLC gøres til et frirum, hvor tests og læringsmål ikke dominerer. PLC skal indtænkes i de ofte lange skoledage og give et afbræk til kreativitet og fordybelse i tilværelsen. Vi foreslår, at danske skoleelever får frigivet flere timer til PLC og bruger mindre tid på fagligt skolearbejde.

Eleverne skal bruge tiden på PLC til at eksperimentere med litteratur, brætspil, 3D-print, LEGO, podcasts, højtlesning og alle mulige andre spændende ting, der kan pirre deres nysgerrighed og vække deres forundring.

Det er det, der kan starte den dannelse, der i stigende grad er ved at drukne i digitalisering, målstyring og krav om konstant læring. Vi foreslår, at PLC gøres til skolens bankende hjerte, hvor både alt og intet kan ske, og hvor der er tid til at lade op og trives personligt.

Ifølge lovens formålsparagraf skal folkeskolen *udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.*

Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre oplever, at det på mange skoler

nelse

at gøre PLC til skolens hjerte og center for trivsel.

kan være vanskeligt at leve op til dette med et nedprioriteret PLC på visse områder.

Vi må følge loven

Et centralt område, der kan styrke folkeskolens formål, har altid været skolebiblioteket, som efter folkeskolereformen skal være pædagogisk læringscenter.

Med den nye konstruktion er biblioteket som fysisk begreb fjernet fra skoleelevernes bevidsthed. I stedet er PLC gjort til en krumtap for pædagogisk IT og en vejledningskultur på skolerne.

Dette skifte har præget udviklingen på området i de senere år. Mange steder bliver der sparet på området, og nogle steder er PLC-biblioteket ligefrem blevet lukket.

Det, mener foreningen, kan ensrette vore unge og svække deres trivsel – hvilket i sidste ende vil være et tab for samfundet. For at skabe hele mennesker skal det digitale suppleres af det analoge.

Vi skal selvfølgelig acceptere, at digitale medier har indflydelse på vores og skolernes hverdag. Det er også vigtigt med vejledning af elever og lærere, men fjerner vi litteraturen som fysisk element, svækker vi omdrejningspunktet for den almene dannelse.

Gennem snart hundrede år har skolebiblioteket reelt været den samlende faktor for dannelse, læring og sparring på skoleområdet. Foreningen foreslår, at man opprioriterer skolebiblioteket i det fysiske PLC.

Vi skal løfte i flok

Det er ikke retfærdigt, at vi overlader det til landets lærere at lære børn og unge, hvordan de håndterer algoritmer, der suger dem ind i mere af det samme.

Vi lader forældre til børn og unge i stikken, når vi lukker øjnene og selv leverer mere

af det samme gennem undervisning og lektier. Der er brug for en kombination af tilbud for at danne hele mennesker.

Der er brug for at tage styringen, for uden PLC som fysisk rum bliver fokus på dannelse, læring og udvikling styret af fragmenterede tilfældigheder. Magten over udviklingen kan ende i de koder, der dominerer vores hverdag i stadig større grad.

Vi foreslår, at ikke kun IT har en central rolle i PLC, men at litteraturen også sættes i fokus igen. Der er brug for en balance.

Derved kan børns og unges fantasi sættes fri, så de opnår erkendelse og får tillid til egne muligheder. Hvis ikke de præsenteres for den fysiske litteratur, vil de blive afskåret fra alsidighed og bredde.

Lad os sammen bringe fokus på *tid til dannelse* ind i skolens hverdag og PLC og igen gøre stedet til skolens hjerte. Kun derved får skoleeleverne en baggrund for at tage stilling og handle.

Da Christinelystskolen i Lemvig i 2011 vandt titlen Årets Skolebibliotek modtog de blandt andet et unikt hjerte som symbol på, at skolebiblioteket var skolens hjerte. Lad os gøre alle PLC'er til skolens hjerte.